

'BETRAPT', HET VERHAAL VAN ANNICK

Thema's	Regels en straffen/ verantwoordelijkheid/ rechtvaardigheid
Moeilijkheidsgraad	Eenvoudig
Leeftijd	6 – 9 jaar, 10 tot 14 jaar
Groepsgrootte	Vanaf 10 deelnemers
Soort activiteit	Groepsgesprek
Samenvatting	Aan de hand van een verhaal een groepsgesprek starten rond (het overtreden van) regels en straffen
Doelstellingen	Een groepsgesprek over regels overtreden en straffen. Werken aan verantwoordelijkheids- en rechtvaardigheidsgevoel
Vorbereiding	/
Materiaal	'Betragt': het verhaal van Annick die een kleine diefstal pleegt (zie hieronder).

Instructies

- Lees het verhaal voor. Tussen het verhaal door staan wat vragen. Laat de deelnemers ze beantwoorden.
- Laat even ruimte voor het persoonlijk verhaal van de deelnemers. Laat de deelnemers stilstaan bij een situatie waarin ze zelf gestraft zijn geweest. De volgende vragen kunnen je op weg helpen.
 - Wie van jullie heeft ooit al eens straf gehad?
 - Wat was er gebeurd?
 - Waarom heb je straf gehad?
 - Welke straf heb je gehad?
 - Kan je onrechtvaardig gestraft worden? Of te streng?
 - Wie heeft je de straf gegeven?
 - Hoe voel je je als je straf krijgt? Boos? Maakt het je niets uit? Verdrietig misschien? Het doet je wat pijn?
 - Hoe maak je het terug goed? Wat doe of zeg je dan? Wat doet of zegt de ander, die je gestraft heeft?
- Laat de deelnemers een gedichtje schrijven over een situatie waarin ze straf kregen. Of laat ze daarover tekenen.
- Kom tot een groepsgesprek. Laat de deelnemers verder nadenken over regels, over het overtreden van regels en over straffen in onze samenleving. Je kan je laten leiden door de volgende vragen:
 - Welke regels ken jij? Thuis? Op school? In het verkeer? In de jeugd- of sportvereniging waarbij je aangesloten bent? In je gemeente?

- Waarom maken mensen regels?
- Wat gebeurt er als mensen regels overtreden?
- Hoe reageer jij als andere mensen regels overtreden?
- Welke straffen zijn er zoal? Noem er eens enkele?
- En de doodstraf, is dit ook een straf? Denken jullie dat de doodstraf voor kinderen bestaat? (Geef toelichting over het 'Recht op bescherming tegen onwettige opsluiting'.)
- Wie kan nog straf geven, naast je mama, papa, juf en meester? Weet jij wie de (jeugd)rechter is en wat hij/zij doet?
- Soms hoor je mensen spreken (op de radio of de televisie, in de krant, op straat) over misdaden. Weet jij wat dit betekent? Ken jij enkele misdaden? Vertel er eens verschillende. Hoe noem je iemand die een misdaad pleegt?

Bijlage

Kortverhaal 'Betragt!!'

"Ah, toe!" zeurt Annick door. "Neen, je krijgt het niet! Je hebt al haarspelden genoeg."
"Mams, toe! Het is zo'n blitse speld." "Neen, Annick, als je de speld echt wilt, dan koop je ze maar zelf," speelt mama terug. "Kan ik dan een voorschot op mijn zakgeld krijgen?", vraagt Annick. "Voorschot?? Je hebt pas zaterdag € 1,50 gehad! En nu zijn we maandag. Waaraan heb je je centen dan uitgegeven?" "Eh, aan snoep ..."
"Tja, dan zal je moeten sparen, meid," antwoordt mama.

Wat later...

Annick fietst naar de winkel om een boodschap te doen voor mama. Mama heeft nog melk nodig, want het is deze avond pannenkoekenfestijn.
Nadat ze de flessen melk uit het rek genomen heeft, loopt Annick nog even naar de plaats waar die blitse haarspeld ligt. Daar, in paarse tinten met zilveren glinsteringen pronkt de speld naar haar. "4 euro kost ie," zucht Annick, "dat is nog 3 weken wachten."
Annick kijkt en kijkt nog eens om. Niemand is in de buurt. Ze voelt haar gezicht rood worden. Snel pakt ze de haarspeld in haar hand. Ze kijkt even over haar schouders. Vliegenvlug stopt zij ze in haar zak.

Opeens is er een barse stem achter haar. "Jongedame, loop eens even mee," zegt een man. "Wat heb je in je zakken?" "Niets," mompelt Annick met een bleek vertrokken gezicht. "OK, we gaan naar mijn bureel," antwoordt de man. "Zie je, ik ben winkeldetective. Ik hou alle mensen die winkelen in de gaten. Haal eens uit je zakken wat je gestolen hebt." Annick haalt de haarspeld tevoorschijn. "Ik ga je ouders bellen."
"Oei, mama gaat komen," denkt Annick.

Vraag: Hoe zal Annick's mama reageren, denk je?

Daar is mama. Ze is heel kwaad, dat is te zien op haar gezicht, maar ze houdt zich wat in. Gelukkig, de politie wordt er niet bijgehaald. Er hangt echter wel een straf boven haar hoofd.

Vraag: Welke straf zouden haar ouders haar kunnen geven?

's Avonds hebben papa en mama een gesprek met haar. "Waarom heb je gestolen?" vraagt papa.

Vraag: Waarom heeft Annick de haarspeld gestolen, denk je?

"Stelen kan niet, Annick, om welke reden dan ook," zegt mama. "Ik ben kwaad maar ook teleurgesteld. Hoe zou jij het vinden als een vriendje in jouw kamer iets stal?" "Het spijt me, mama," zegt Annick.
"Het is belangrijk dat je een brief met je verontschuldigen naar de mensen van de winkel schrijft," antwoordt papa. "De haarspeld moet je terug betalen. We houden voor 3 weken je zakgeld in. En woensdag ga je niet spelen bij je vriendinnetjes maar klus je mee in huis en in de tuin om de haarspeld terug te betalen. En nadien beginnen we terug met een schone lei..."

